

16. november 2012

Inatsisartut Suleriaasianni § 37 naapertorlugu Naalackersuisunut apeqqut imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Naalackersuisunut apeqqutit:

Naalackersuisut uppersarsinnaavaat UKA 2012/33-mut tunngatillugu Naalackersuisut akissutaanni kukkusoqarsimasinnaasoq ?

(Inatsisartunut ilaasortaq Jørgen-Ole Nyboe Nielsen, Demokraatit)

Tunngavilersuut:

Maannakkut ataatsimiinnissamut Naalackersuisut peqquneqarnissaannut aalajangiiffigisassamik siunnersuuteqarpunga piniarneq aallaaniarnerlu pillugit inatsisartut inatsisaat kiisalu sunngiffimmi pinialuttartunut piniarsinnaanermut allagartanik tunniussisarneq pillugu nalunaarut allannqorteqqullugit, ersarissumik allassimalersillugu, sunngiffimmi aallaaniarsinnaanermut akuersissummik qinnuteqarnermut atatillugu Kalaallit Nunaanni inuit allattorsimaffianni allassimasussaataitanermut immikkut akuersissuteqartoqarsinnaasassasoq, qinnuteqartoq Kalaallit Nunaannut akileraartarpat.

Naalackersuisut akissummini ilaatigut imatut allapput:

“Inatsimmi pineqartumi atuuttumi inuit allattorsimaffianni nalunaarsorsimanissamut piomasagaat atornagu immikkut akuersisoqarsinnaasarpog, qinnuteqartoq Kalaallit Nunaannut attuumassuteqarnera naapertuuttutut isigineqarpat aamma qinnuteqartoq Kalaallit Nunaanniit ilinniagaqarluni assigisaanilluunniit pissuteqarluni qimagussimasimappat, Sunngiffimmi aallaaniarsinnaanermut allagartat pillugit Namminersornerullutik Oqartussat Nalunaarutaat nr. 21, 28. november 2003-meersoq § 2, imm. 2 naapertorlugu”

”Inuiaqatigiinnut kalaallinut aalajangersimasumik attuumassuteqartut”
tassaatinneqarput inuit inoqutigiinnut ilanngunnermikkut, inissamik attartormikkut pisinermikkulluunniit, imaluunnit allatut iliornermikkut Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffeqalersaarnerminnik ersersitsisut, takuuk Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut Inatsisaanni nr. 12-mi 29. oktober 1999-meersumi § 3 imm. 1

Taamaasilluni nassuiaammi allaqqanngilaq, akileraartussaataitaneq inuiaqatigiinnut kalaallinut aalajangersimasumik attuumassuteqarnertut isigineqarsinnaanersoq taamaattumik Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu (APNN) najugaqartussaataitanermut tunngatillugu immikkut akuersissuteqarsinnaanngilaq maannakkut akileraartarneq aqutigalugu Kalaallit Nunaannut attuumassuteqarneq pissutigalugu.

Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut Inatsisaanni § 4, imm 3, aalajangersarneqarpoq, *“Sunngiffimmi piniarnissamut aamma sunngiffimmi aallaaniarnissamut akuersissut tunniunneqarsinnaavoq danskisut innuttaassusilinnut aamma nunani allani innuttaassusillit Kalaallit Nunaanni inuit nalunaarsorsimaffiannut nalunaarneqarsimasut.”*

§ 4, imm. 4, nr. 1-mi aalajangersarneqarpoq, imm. 3 –mit immikkut akuersissummik tunniussisoqarsinnaasoq: *“qinnuteqartoq piffissani taaneqartuni Kalaallit Nunaata avataaniissimappat ilinniarneq assigisaaluunniit pissutigalugu imaluunniit nalilerneqarpat naapertuuttoq qinnuteqartup Kalaallit Nunaannut attuumassuteqarnera aallaavigalugu* (Uanga erseqqissagara).

Taamaasilluni Naalackersuisut immikkut akuersissuteqarsinnaanerannut tunngaviusariaqanngilaq qinnuteqartup Kalaallit Nunaannut aalajangersimasumik attuumassuteqarnissaa, Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut Inatsisaanni § 3 imm. 1-mi ” aalajangersimasumik attuumassuteqartut” nassuiarneqarsimaneratut.

“Aalajangersimasumik attuumassuteqarnissaq” inuutissarsiutigalugu piniarnissamut aallaaniarnissamullu akuersissummik tunniussisoqassatillugu taamaallaat piumasaqaataavoq, takkuk § 4, imm. 2, nr. 1 inatsisartut inatsisaanni, piumasaqaallu taanna Naalackersuisut immikkut akuersissuteqarfigisinnaanngilaat.

Allatut oqaatigalugu Naalackersuisut sunngiffimmi pinialunniarluni aallaaniarniarluniluunniit akuersissummik qinnuteqartumut akuersissummik tunniussisinnaanngillat qinnuteqartumut, *“inuit inoqutigiinnut ilanngunnermikkut, inissamik attartormikkut pisinermikkulluunniit, imaluunniit allatut iliornermikkut Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffeqalersaarnerminnik ersersitsitsisunutt”* tassanilu taamaallaat tunngaviusaaq Naalackersuisut naliliisimanersut qinnuteqartup Kalaallit Nunaannut attuumassuteqarnera naammattoq naammangittorluunniit.

Uanga nammineq isumaqarpunga qinnuteqartoq ukiorpassuarni sulinermigut kalaallisunut inuiaqatigiinnut pilersueqataasimasooq aamma akileraarutini aqquutigalugit, Kalaallit Nunaannut attuumassuteqartut nalilerneqartariaqaraluortoq taamaasillunilu sunngiffimmi pinialussinnaanermut aallaaniarsinnaanermullu akuersissummik tunineqarluni. Kisianni Naalackersuisut isumaqataanersut imaluunniit tamanna tunngavigalugu Naalackersuisut immikut akuersissuteqarusussinnaassanersut takussanngilaq taamaattumik siunnersuutigaa inatsisartut inatsisaata nalunaarutillu erseqqissarneqarnissaat.

Naalackersuisut akissutaat naapertorlugu isumaqalernarpoq Naalackersuisut sunngiffimmi pinialuttarnissamut aallaaniartarnissamulluunniit immikkut akuersissuteqarsinnaanngilluinnartut malittarisassat atuuttut naapertorlugit aatsaallu immikkut akuersissummik tunniussisoqarsinnaasoq qinnuteqartoq ilinniarneq assigisaaluunniit pissutigalugu Kalaallit Nunaata avataniikkallartariaqarsimappat imaluunniit Kalaallit Nunaannut attuumassuteqarsimappat Inatsisartut Inatsisaanni § 3 imm. 1-mi nassuiarneqartutut.

Taamatut piumasaqarnissaq tunngavissaqanngilaq, inatsisartut inatsisaanni nalunaarummiluunniit taamaattumik isumaqarpunga akissummi arlaatigut kukkusoqarsimassoq.

Namineq aamma taannarpiaq kukkussutiginiuuara aalajangiiffigisassatut siunnersuutinni – Naalakkersuisut apeqqummut nr. 167/2012-mut akissutaat isumassarsiffigalugu – namineq allakkakku ” kalaallinut inuiaqatigiinnut attuumassuteqarnissamut piumasaqaatit atuuttut”.

Taamaattumik ingalluni pisariaqalerpoq paatsuinerup tamatuma iluarsineqarnissaa. Taamaattumik Naalakkersuisut qinnuigissavakka uppersarsaqullugu, Naalakkersuisut immikkut akuersissuteqarsinnaanerannut piumasaqaataasoq tassaasoq ”attuumassuteqarnissaq” ”aalajangersimasumik attuumassuteqarnerunani”.

Kissaatigaara apeqqutigaa ullut suliffiit naliginnaasut qulit ingerlanerani akineqassasoq.